

Ministerie van Financiën
T.a.v. de Minister van Financiën
Mr. drs. J.C. de Jager
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Breukelen, 4 september 2010

Onderwerp: **Ontwerp Wet op het accountantsberoep**

Geachte heer De Jager,

Wij hebben kennis genomen van het Ontwerp Wet op het accountantsberoep (Ontwerp) en de Memorie van toelichting (MvT) hierop.

Wij juichen het toe dat de wetgever het beroep van accountant van dermate groot belang vindt dat dit via de wet geregeld wordt. Het feit dat de bescherming van de algemene aanduiding van accountant nu eenduidig wordt geregeld vinden wij van groot belang. De markt heeft immers geen behoefte aan onduidelijkheid omtrent het beroep van accountant en de kwaliteit van de beroepsgroep.

Wij zijn allen in diverse rollen werkzaam als registeraccountant en daarnaast actief betrokken bij de (post)masteropleiding tot registeraccountant. Wij hebben vanuit deze invalshoek veelvuldig contact met de diverse belanghebbenden bij ons beroep.

Afschaffing RA- en AA-titel

Om deze reden zijn wij hoogst verbaasd over de nadere uitwerking van de wet die bijdraagt aan een verdere diffusiteit van het beroep door het samenvoegen van de verschillende accountantstitels. Wij verwachten dat juist hierdoor meer onduidelijkheid zal ontstaan en het maatschappelijk verkeer hierbij niet is gebaat.

Behoeftte vanuit de markt

In het Ontwerp wordt gesproken over het midden- en kleinbedrijf (MKB) als belangrijke gebruiker. Deze groep beslaat circa 98% van de Nederlandse markt en kan daardoor niet worden beschouwd als één groep. De opbouw van de bedrijven binnen het MKB is verschillend waardoor dan ook behoefte is aan verschillende soorten accountants.

De markt heeft hieruit volgend behoefte aan accountants met diverse soorten deskundigheid. De RA wordt door de markt overwegend ingehuurd vanwege zijn expertise op het gebied van (risico)analytische vaardigheden. De AA wordt door de markt overwegend ingehuurd als financiële huisarts. Zo heeft ieder zijn eigen deskundigheid die nu ook zichtbaar naar voren komt door middel van het voeren van twee verschillende titels. Deze titels representeren een verschil in aandachtsgebieden in de persoonlijke ontwikkeling en in niveau van de opleiding (HBO+ ten opzichte van WO+). Vanwege zijn expertise voert de RA met name zijn werkzaamheden uit voor het midden- en grootbedrijf. De AA voert primair zijn werkzaamheden uit in het kleinbedrijf. Dit staat uiteraard los van uw opmerking in de MvT, dat ook AA's werkzaamheden uitvoeren voor het middenbedrijf en RA's werkzaam zijn bij het kleinbedrijf. De MvT geeft aan dat ook AA's controles uitvoeren in het grootbedrijf. Wij betwijfelen ten zeerste of dit op grote schaal plaatsvindt. Dit is vaak meer een keuze gebaseerd op persoonlijke voorkeuren dan de onderliggende opleiding en expertise.

Naast de accountants die werkzaam zijn als openbaar accountant is een groot deel van de accountants werkzaam in een andere hoedanigheid in de vorm van accountant in business, intern accountant of een andersoortige functie waarin de kennis en vaardigheden van een accountant van toegevoegde waarde zijn. Ook in deze functies is op verschillende niveaus de ervaring van accountants noodzakelijk. Tijdens de ledenvergadering van 16 december 2009 is het fusievoorstel van het NIVRA-NOvAA aangenomen waarin onder andere is aangegeven dat de toekomstige Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) een pluriforme beroepsorganisatie wil zijn. Graag willen wij opmerken dat het Ontwerp alleen ingaat op de wettelijke controle. Hetgeen in tegenspraak is met het aangenomen fusievoorstel.

Toekomstige accountantsopleiding

Binnen het Ontwerp is niet duidelijk wat het niveau van de nieuwe opleiding gaat worden. Wordt dit één opleiding op HBO- of WO-niveau? Beide opties zijn wat ons betreft niet wenselijk. Indien de nieuwe opleiding op alleen HBO-niveau wordt gegeven (hetgeen aansluit bij de huidige Europese eisen), zal dat leiden tot een verschraling van het niveau van de opleiding tot accountant. Dit zal leiden tot een afname van het aanzien van de functie van accountant en een daling van de toegevoegde waarde van accountants. Zou echter het niveau van de opleiding uitkomen op alleen WO-niveau dan leidt dit tot een beperkte instroom in het accountantsberoep. Dit zal voor het kleinbedrijf leiden tot de keuze voor alternatieven die niet

aan de eisen van de huidige AA's voldoen, dan wel tot een verhoging van de accountantskosten. Kosten die voor de betreffende groep klanten niet tot extra meerwaarde hoeft te leiden.

Kortom, wij zijn van mening dat twee soorten expertises, die aansluiten bij de vraag vanuit de markt, twee opleidingen noodzakelijk maken. De argumentatie hiervoor hebben wij bovenstaand aangegeven.

Wij willen u ook graag wijzen op de conclusies van het rapport van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) van 1 september jl. Dit rapport gaat in op de kwaliteit van de accountantscontrole bij de grootste vier accountantsorganisaties. Eén van de genoemde tekortkomingen betreft een onvoldoende professioneel-kritische instelling bij de uitvoering van accountantscontroles. In het kader van de (toekomstige) accountantsopleiding willen wij u vragen hoe u denkt over de waarborging van de professioneel-kritische instelling van accountants. Voor ons is dit dé fundering van ons beroep. Wij kunnen om deze reden ons niet voorstellen dat een accountantsopleiding geen WO-niveau heeft.

Tot slot

In het kader van een nadere uniformering op Europees niveau willen wij u erop wijzen dat ook in andere Europese landen vaak sprake is van meerdere typen accountants. Waarbij de twee titels in Nederland nog in aantallen beperkt zijn. Wij zien dan ook geen toegevoegde waarde om de twee titels samen te voegen en zien daar ook vanuit de markt absoluut geen toegevoegde waarde in. Bovendien is de samenvoeging van de titels strijdig met de opmerkingen die zijn gemaakt tijdens de ledenvergadering van het NIVRA waarin de fusie NIVRA-NOvAA is besproken. Los van de stemming, bleek vanuit de zaal wel degelijk de behoefte tot behoud van de beide titels.

Kortom, wij staan positief tegenover het voorgestelde Ontwerp, maar vinden het voor zowel de maatschappij als het beroep geen enkele toegevoegde waarde bieden om de beide titels samen te voegen. Hiervoor lezen wij in uw Ontwerp en MvT geen legitieme redenen.

Wij verzoeken u dan ook het Ontwerp zodanig aan te passen dat beide titels blijven bestaan en dat de kwaliteit van de accountantsopleidingen gewaarborgd blijft. Graag denken wij mee over een oplossing om te komen tot meer duidelijkheid en kwaliteit binnen ons beroep hetgeen aansluit bij de wensen vanuit de markt.

Tot een nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,

drs. H.J. Idzerda RA

drs. J.H.G. ten Brummelhuis RA

drs. M. Eikelenstam RA

drs. H.L. Verkleij RA

CC: Bestuur Koninklijk NIVRA

Bijlage

Profiel Idzerda

Homme Idzerda (1975) is partner bij Blömer accountants & adviseurs te Nieuwegein. Tevens is hij werkzaam als universitair docent accountantscontrole, examiner accountantscontrole en erkend practijkscriptiebegeleider. Sinds 2001 schrijft hij een column in 'de Accountant' en is hij in het verleden zeven jaar actief geweest binnen de Vereniging van Accountancystudenten waarbij hij onder andere de functie van voorzitter heeft vervuld.

Profiel Ten Brummelhuis

Jeroen ten Brummelhuis (1974) voert als zelfstandig ondernemer interimopdrachten uit gericht op risicomanagement en auditing voor met name financiële multinationals. Daarnaast is hij werkzaam als universitair docent accountantscontrole, examiner accountantscontrole en erkend practijkscriptiebegeleider.

Profiel Eikelenstam

Marcel Eikelenstam (1976) heeft ruim 9 jaar gewerkt in de controle- en adviespraktijk van KPMG, als laatste in de functie van manager audit. Sinds 2007 ondersteunt hij als zelfstandig ondernemer cliënten bij vraagstukken op het gebied van accountantscontrole, belastingen en externe verslaggeving. Daarnaast is hij werkzaam als universitair docent accountantscontrole, examiner accountantscontrole en erkend practijkscriptiebegeleider.

Profiel Verkleij

Harry Verkleij (1966) voert, na werkzaam te zijn geweest als openbaar accountant en intern accountant, als zelfstandig ondernemer interimopdrachten uit gericht op control, risicomanagement en auditing voor met name multinationals. Daarnaast is hij werkzaam als universitair docent accountantscontrole en examiner accountantscontrole en corporate governance.